

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Απολογιστικό Δελτίο Έτους 2016

Το παρόν συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με σκοπό την ενημέρωση των φορολογουμένων αναφορικά με την πορεία και τη διακύμανση των φορολογικών εσόδων.

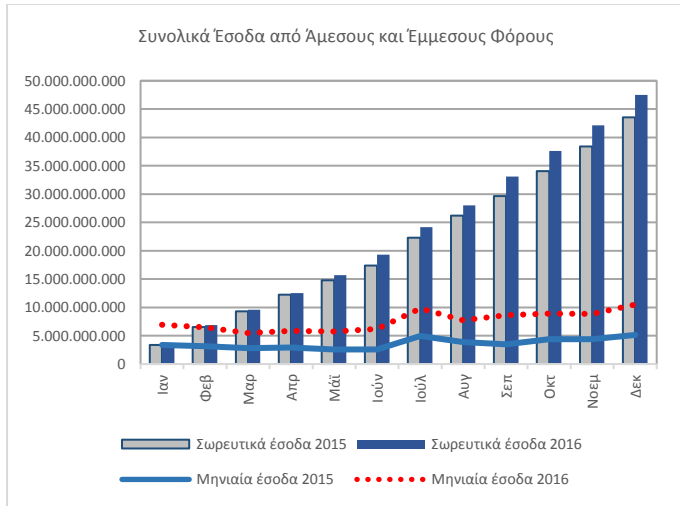
Αθήνα, Φεβρουάριος 2017

1. Εισαγωγή

Με την παρούσα έκθεση αναλύεται η πορεία των φορολογικών εσόδων, με βάση τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016. Μεταξύ άλλων, κατά την ανάλυση, συγκρίνονται τα έσοδα του τρέχοντος έτους με τα αντίστοιχα του προηγούμενου έτους και αιτιολογούνται αποκλίσεις σε σημαντικές κατηγορίες εσόδων. Η ανάλυση ακολουθεί τη δομή και τους κωδικούς αριθμούς εσόδων (Κ.Α.Ε.) του Κρατικού Προϋπολογισμού, ενώ σημειώνεται ότι τα στοιχεία αφορούν σε έσοδα προ επιστροφών φόρου, όπως λαμβάνονται από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ).

2. Πορεία και διάρθρωση των φορολογικών εσόδων

Γράφημα 1. Φορολογικά έσοδα δωδεκαμήνου 2015 & 2016

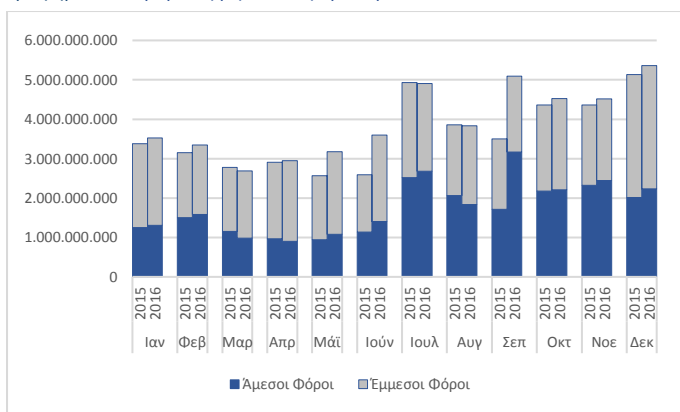

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Σύμφωνα με το Γράφημα 1, σωρευτικά για την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2016, τα φορολογικά έσοδα ανέρχονται σε 47.518.573.244,29 €, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,99 δις € (ή 9,16%) έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2015.

Σημειώνεται, εδώ, ότι τα σωρευτικά έσοδα κάθε μήνα του έτους 2016 υπερβαίνουν τα σωρευτικά έσοδα του αντίστοιχου μήνα του έτους 2015, όπως φαίνεται και στο Γράφημα 1.

Γράφημα 2. Διάρθρωση μηνιαίων φορολογικών εσόδων 2015 & 2016

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

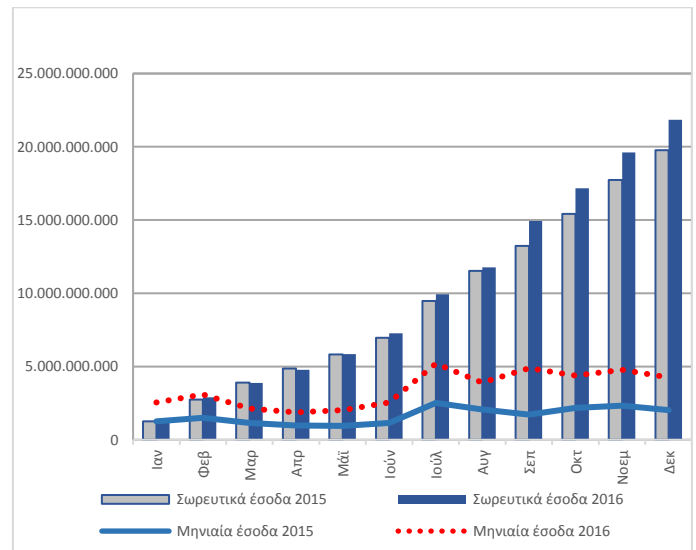
Σύμφωνα με τη διάρθρωση των φορολογικών εσόδων την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016, οι άμεσοι φόροι ανέρχονται στο 45,96% των συνολικών φορολογικών εσόδων και οι έμμεσοι φόροι στο 54,04%. Τα ποσοστά της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2015 ανέρχονται σε 45,39% και 54,61%, αντίστοιχα.

Αναφορικά με την κατανομή των φορολογικών εσόδων, στο Γράφημα 2 παρατηρείται ότι η συμμετοχή των έμμεσων φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα, σε σχέση με τους άμεσους φόρους, είναι σημαντικά μεγαλύτερη.

3. Άμεσοι Φόροι

Τα έσοδα από άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0000) για το έτος 2016 είναι αυξημένα σωρευτικά κατά 10,54% σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος του 2015 (Γράφημα 3), ήτοι διαμορφώθηκαν σε 21,84 δις € έναντι 19,76 δις € το έτος 2015.

Γράφημα 3. Έσοδα από Άμεσους Φόρους

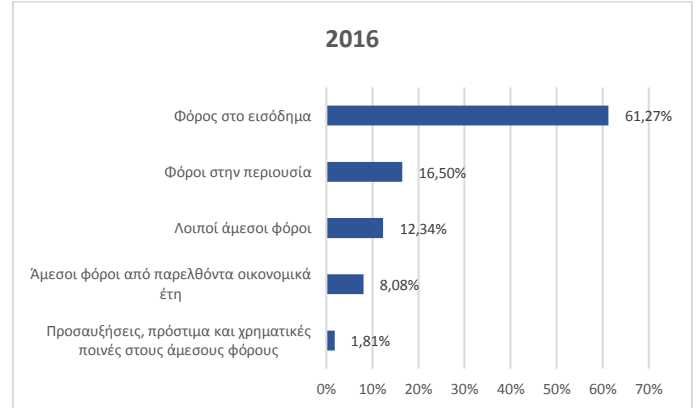

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, σε επίπεδο κύριων κατηγοριών, η αύξηση κατά 2,08 δις € διαμορφώθηκε από τις ακόλουθες μεταβολές:

- αύξηση των εσόδων από φόρους στο εισόδημα (Κ.Α.Ε. 0100) κατά 10,35%. Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 13,38 δις € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 12,13 δις € την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους,
- αύξηση των εσόδων από φόρους στην περιουσία (Κ.Α.Ε. 0200) κατά 13,34% και συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 3,6 δις € το έτος 2016 έναντι 3,18 δις € το προηγούμενο έτος,
- αύξηση των εσόδων από άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (Κ.Α.Ε. 0600) κατά 3,84%. Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 1,76 δις € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 1,7 δις € την ίδια περίοδο του 2015,
- αύξηση των εσόδων από προσαυξήσεις, πρόστιμα, χρηματικές ποινές στους άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0700) κατά 19,07%, τα οποία, συγκεκριμένα, ανέρχονται σε 394,59 εκ. € το έτος 2016 έναντι 331,4 εκ. € το προηγούμενο έτος και
- αύξηση των εσόδων από λοιπούς άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0800) κατά 11,31% και συγκεκριμένα, ανέρχονται σε 2,69 δις € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 2,42 δις € το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

Γράφημα 4. Ποσοστό συμμετοχής κύριων κατηγοριών άμεσων φόρων στα συνολικά έσοδα από άμεσους φόρους

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από φόρους στο εισόδημα

Η ως άνω αναφερόμενη αύξηση των εσόδων από φόρους στο εισόδημα (Κ.Α.Ε. 0100) κατά 1,26 δις € διαμορφώθηκε από την αύξηση των εσόδων από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0110) κατά 354,17 εκ. € και των εσόδων από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0120) κατά 1,07 δις €, ενώ τα έσοδα από τον φόρο από τις ειδικές κατηγορίες φόρων και προσόδων (Κ.Α.Ε. 0140) μειώθηκαν κατά 166,38 εκ. €.

Έσοδα από φόρους στο εισόδημα φυσικών προσώπων

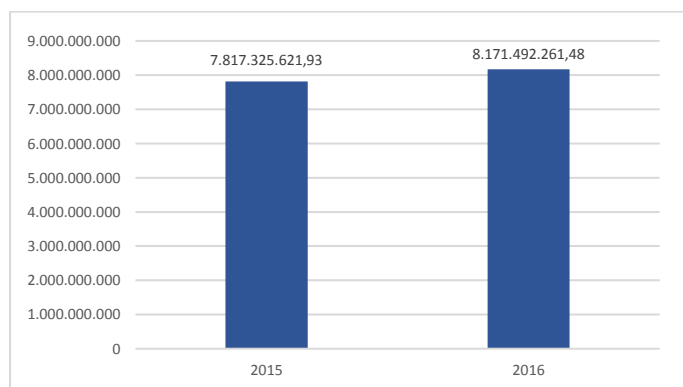
Ειδικότερα, τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0110), τα οποία αποτελούν το 61,07% των συνολικών εσόδων από φόρους στο εισόδημα το έτος 2016, το εν λόγω χρονικό διάστημα εμφανίζονται αυξημένα κατά 4,53% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (Γράφημα 5), ήτοι έχουν αυξηθεί σε 8,17 δις € έναντι 7,82 δις €.

Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος (Κ.Α.Ε. 0111) ανέρχονται σε 1,54 δις € το έτος 2016 έναντι 1,33 δις € το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση κατά 15,32%, ενώ και τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα εισπραττόμενο με τη μορφή προκαταβολής (Κ.Α.Ε. 0112) αυξήθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 και διαμορφώθηκαν στα 507,27 εκ. € έναντι 349,88 εκ. € την αντίστοιχη περίοδο του 2015, σημειώνοντας αύξηση κατά 44,99%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των συντελεστών της οφειλόμενης προκαταβολής φόρου εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες¹.

Τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα από μισθούς και συντάξεις εισπραττόμενο με μορφή παρακράτησης (Κ.Α.Ε. 0113) διατηρήθηκαν στα ίδια επίπεδα με το έτος 2015 και συγκεκριμένα, ανήλθαν σε 5,31 δις € το έτος 2016 έναντι 5,27 δις € το προηγούμενο έτος, αυξημένα κατά 0,7%. Σημειώνεται ότι η παρακράτηση του φόρου από μισθούς και συντάξεις υπολογίζεται με τη νέα αυξημένη κλίμακα του ν.4387/2016 (ΦΕΚ Α' 85/12.05.2016) από τον Μάιο του 2016.

Τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα που αναλογεί σε εισοδήματα που φορολογούνται αυτοτελώς (άρθρο 13, ν.2238/1994) (Κ.Α.Ε. 0114) αυξήθηκαν επίσης, με το ποσό να ανέρχεται στα 51,52 εκ. € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 27,65 εκ. € την ίδια περίοδο του 2015.

Σημειώνεται, τέλος, ότι τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα (πλην μισθών και συντάξεων) εισπραττόμενο με τη μορφή παρακράτησης (Κ.Α.Ε. 0115) μειώθηκαν και διαμορφώθηκαν σε 763,92 εκ. € το έτος 2016 έναντι 829,98 εκ. € το έτος 2015.

Γράφημα 5. Έσοδα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από φόρους στο εισόδημα νομικών προσώπων

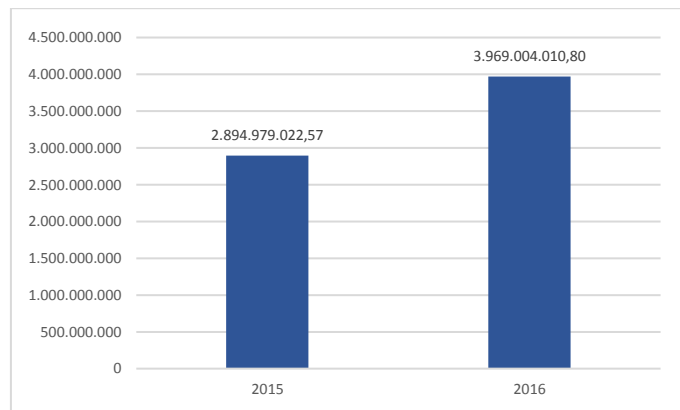
Τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0120), εμφανίζονται αυξημένα κατά 37,1% την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015, ήτοι διαμορφώθηκαν σε 3,97 δις € το έτος 2016 έναντι 2,89 δις € το προηγούμενο έτος (Γράφημα 6).

Αναλυτικά, τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Κ.Α.Ε. 0121) εμφανίζονται αυξημένα κατά 43,16%

¹ Σύμφωνα με την παρ.38 του άρθρου 72 του ν.4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αυξάνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών για το φορολογικό έτος 2015 σε σχέση με το 2014 από 55% σε 75% (ΠΟΛ 1217/2015).

και συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 1,05 δις € το έτος 2016 έναντι 736,45 εκ. € το προηγούμενο έτος. Επίσης, τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εισπράττεται με μορφή προκαταβολής (Κ.Α.Ε. 0122) εμφανίζονται αυξημένα κατά 47,50% και συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν στα 2,12 δις € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 1,43 δις € την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Παράλληλα, τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα εταιριών, κοινοπραξιών κ.τ.λ. (άρθρο 7 του ν. 2065/92 και άρθρα 10, 64 του ν. 2238/94) (Κ.Α.Ε. 0128) μειώθηκαν σε 303,75 εκ. € έναντι 354,62 εκ. €, ενώ τα έσοδα από τον φόρο στο εισόδημα εταιρειών, κοινοπραξιών κ.λπ. που εισπράττεται με μορφή προκαταβολής (Κ.Α.Ε. 0129) αυξήθηκαν το έτος 2016 στα 357,83 εκ. € έναντι 271,23 εκ. € το έτος 2015 (αύξηση 31,93%)².

Γράφημα 6. Έσοδα φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από ειδικές κατηγορίες φόρων εισοδήματος και άλλων προσόδων

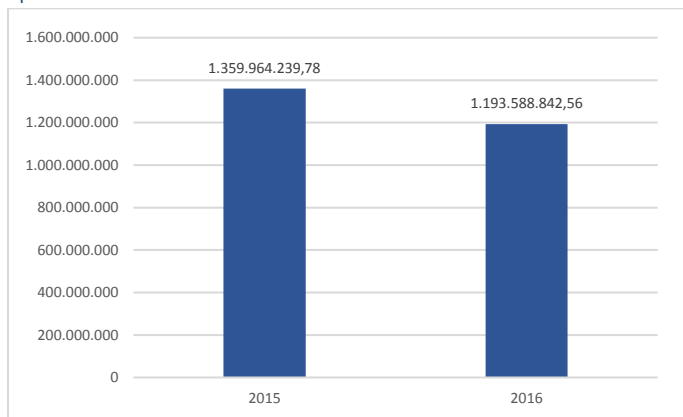
Τα έσοδα από τις ειδικές κατηγορίες φόρων εισοδήματος και άλλων προσόδων (Κ.Α.Ε. 0140) κατά το έτος 2016 εμφανίζονται μειωμένα σε σχέση με το έτος 2015 και συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 1,19 δις € έναντι 1,36 δις € (Γράφημα 7).

Σε επίπεδο κατηγοριών σημειώθηκαν οι ακόλουθες μεταβολές:

- μείωση των εσόδων από τον φόρο επί των διανεμόμενων κερδών των ημεδαπών εταιριών (Α.Ε., Ε.Π.Ε. και συνεταιρισμών, άρθρο 54, παρ.1 και άρθρο 55, παρ.1, περ. δ του ν.2238/94, όπως ισχύει) (Κ.Α.Ε. 0142), τα οποία το έτος 2016 διαμορφώθηκαν σε 206,05 εκ. € έναντι 249,33 εκ. € το προηγούμενο έτος, δηλαδή μειώθηκαν κατά 17,36%,
- μείωση των εσόδων από τον φόρο σε κέρδη από λαχεία, λαχειοφόρες αγορές, ΠΡΟ-ΠΟ κ.λπ. (Κ.Α.Ε. 0143), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 90,33 εκ. € το έτος 2016 έναντι 104,83 εκ. € το προηγούμενο έτος, δηλαδή μειώθηκαν κατά 13,84%,
- μείωση των εσόδων από τον φόρο επί των τόκων των καταθέσεων, συμφωνιών επαναγοράς, ομολόγων κ.λπ. (Κ.Α.Ε. 0144), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 470,24 εκ. € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 594,31 εκ. € το προηγούμενο έτος, δηλαδή μειώθηκαν κατά 20,88% και
- αύξηση των εσόδων από λοιπούς φόρους ειδικών κατηγοριών (Κ.Α.Ε. 0149) κατά 12,79%, τα οποία διαμορφώθηκαν σε 287,39 εκ. € το έτος 2016 έναντι 254,8 εκ. € το προηγούμενο έτος.

² Σύμφωνα με την παρ.1 και την παρ.2 του άρθρου 71 του ν.4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αυξάνεται η προκαταβολή φόρου για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες για το φορολογικό έτος 2015 σε σχέση με το 2014 από 80% σε 100% και για τις προσωπικές εταιρείες, εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τις κοινοπραξίες από 55% σε 75% αντίστοιχα.

Γράφημα 7. Έσοδα ειδικών κατηγοριών φόρων εισοδήματος και άλλων προσόδων

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

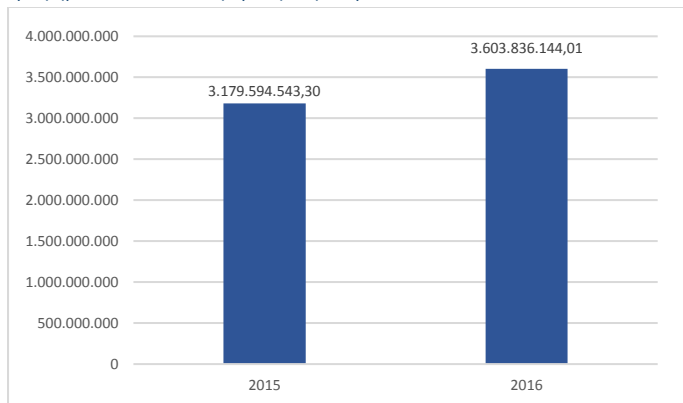
Έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής

Για το έτος 2016, τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής εισπραττόμενα με τη μορφή παρακράτησης (Κ.Α.Ε. 0150) μειώθηκαν σε σύγκριση με τα αντίστοιχα έσοδα του προηγούμενου έτους και συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν σε 46,82 εκ. € έναντι 53,56 εκ. €. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων της εν λόγω κατηγορίας, ύψους 39,29 εκ. €, προέρχεται από τον φόρο επί πληρωμών για πνευματικά και άλλα δικαιώματα προς χώρες με τις οποίες έχουν συναφθεί συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας (Κ.Α.Ε. 0151).

Έσοδα από φόρους στην περιουσία

Αναφορικά με την εξέλιξη των εσόδων από φόρους στην περιουσία (Κ.Α.Ε. 0200), τα έσοδα για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 (3,6 δις €) εμφανίζονται αυξημένα σε σύγκριση με τα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του έτους 2015 (3,18 δις €) (Γράφημα 8). Τα έσοδα από φόρους στην περιουσία αποτελούν το 16,5% των συνολικών εσόδων από άμεσους φόρους για το έτος 2016.

Γράφημα 8. Έσοδα από φόρους στην περιουσία

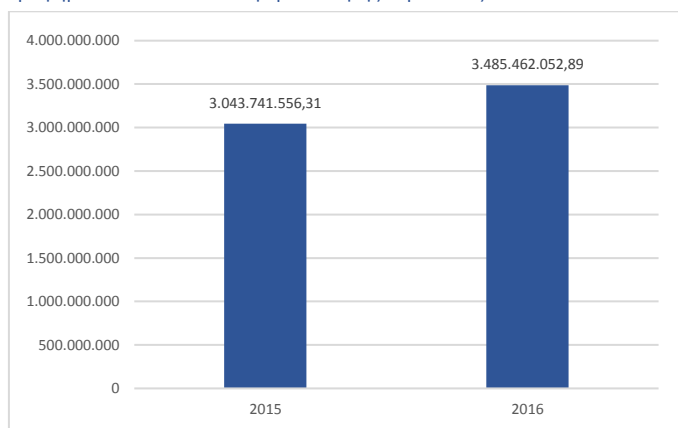

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Ειδικότερα,

- τα έσοδα από φόρους στην ακίνητη περιουσία (Κ.Α.Ε. 0220) αυξήθηκαν σε 3,49 δις € το έτος 2016 έναντι 3,04 δις € το 2015 (Γράφημα 9), ενώ
- τα έσοδα από φόρους και τέλη κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών κ.λπ. (Κ.Α.Ε. 0210) διαμορφώθηκαν σε 118,37 εκ. € το έτος 2016 έναντι 135,85 εκ. € το έτος 2015, μειωμένα κατά 12,87%.

Γράφημα 9. Έσοδα από τον φόρο ακίνητης περιουσίας

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

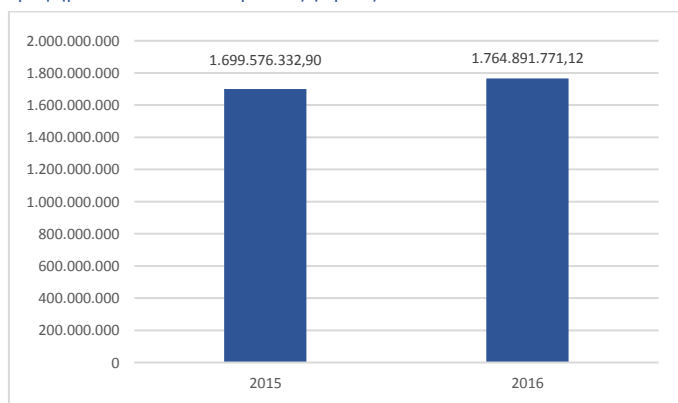
Πιο αναλυτικά, τα έσοδα από φόρους ακίνητης περιουσίας (ΚΑΕ 0220), τα οποία αποτελούν το 96,72% των συνολικών εσόδων από τους φόρους στην περιουσία, παρουσίασαν τις ακόλουθες μεταβολές:

- τα έσοδα από τον ενιαίο φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων ΕΝ.Φ.Ι.Α. (Κ.Α.Ε. 0225), τα οποία αποτελούν το 96,41% των εσόδων από φόρους στην ακίνητη περιουσία, εμφανίζονται αυξημένα κατά 550,98 εκ. € (έσοδα 3,36 δις € το έτος 2016 έναντι 2,81 δις € το έτος 2015). Κατά το έτος 2015, η καταβολή του εν λόγω φόρου έγινε σε πέντε μηνιαίες δόσεις καταβαλλόμενες από τον Οκτώβριο 2015 έως και τον Φεβρουάριο 2016 ενώ κατά το έτος 2016 (υποπαρ. Δ.3 άρθρου 2 ν.4336/2015), η καταβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α ορίστηκε σε πέντε μηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης από τον Σεπτέμβριο 2016 έως και τον Ιανουάριο 2017 (παρ.2 άρθρου 64 ν.4410/2016). Από τα ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι δύο μηνιαίες καταβολές του ΕΝ.Φ.Ι.Α του προηγούμενου έτους έχουν περιληφθεί στα έσοδα του Κ.Α.Ε. 0225 για το έτος 2016 αυξάνοντας πλασματικά τα έσοδα για αυτό το έτος και μειώνοντας αντίστοιχα τα έσοδα από τον ενιαίο φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων ΕΝ.Φ.Ι.Α. (Κ.Α.Ε 0225) του 2015,
- τα έσοδα από το έκτακτο ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.) (Κ.Α.Ε. 0224) εμφανίζονται μειωμένα κατά 98,24 εκ. € (έσοδα 105,34 εκ. € την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 έναντι 203,58 εκ. € το 2015). Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. έχει καταργηθεί από 01.01.2014 με τα έσοδα να βαίνουν διαρκώς μειούμενα, αφού πρόκειται για εξόφληση παλαιών οφειλών και
- τα έσοδα από τον φόρο στην ακίνητη περιουσία ή στα εμπράγματα δικαιώματα εκτός από την υποθήκη (Κ.Α.Ε. 0221) εμφανίζονται μειωμένα κατά 9,19 εκ. € (έσοδα 19,34 εκ. € το έτος 2016 έναντι 28,52 εκ. € το έτος 2015).

Έσοδα από άμεσους φόρους από Π.Ο.Ε.

Τα έσοδα από τους άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) (Κ.Α.Ε. 0600) για το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015 εμφανίζονται αυξημένα κατά 3,84% (δηλ. κατά 65,32 εκ. €) και συγκεκριμένα, ανέρχονται σε 1,76 δις € έναντι 1,7 δις € (Γράφημα 10).

Γράφημα 10. Έσοδα από άμεσους φόρους από Π.Ο.Ε.

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Η αύξηση των ανωτέρω εσόδων (Κ.Α.Ε. 0600) για το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εσόδων από υπόλοιπα

παρελθόντων οικονομικών ετών που πρέπει να εισπραχθούν (Κ.Α.Ε. 0630), με τα συγκεκριμένα έσοδα να διαμορφώνονται σε 1,48 δις € έναντι 1,31 δις €.

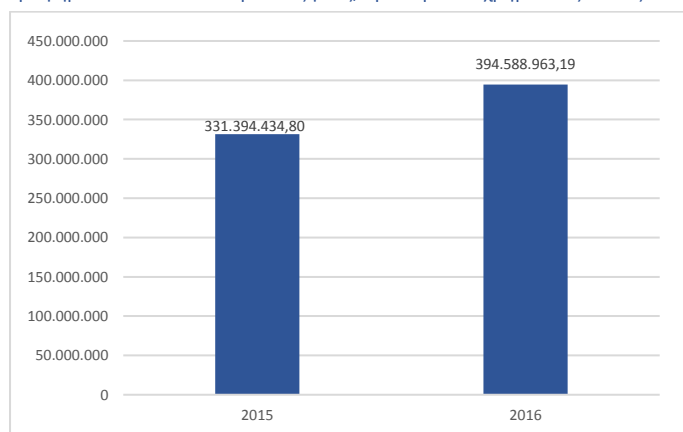
Ειδικότερα, παρατηρήθηκε:

- αύξηση των εσόδων από τον κύριο φόρο στο εισόδημα φυσικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0633) κατά 53,13 εκ. €, με τα συγκεκριμένα έσοδα να ανέρχονται σε 457,7 εκ. € το έτος 2016 έναντι 404,57 εκ. € το έτος 2015,
- αύξηση των εσόδων από προκαταβολές φόρου στο εισόδημα νομικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0632) κατά 109,86 εκ. €, με τα συγκεκριμένα έσοδα να ανέρχονται σε 201,28 εκ. € το έτος 2016 έναντι 91,42 εκ. € το έτος 2015,
- αύξηση των εσόδων από προκαταβολές φόρου στο εισόδημα φυσικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0631) κατά 39,44 εκ. €, με τα συγκεκριμένα έσοδα να ανέρχονται σε 261,96 εκ. € το έτος 2016 έναντι 222,52 εκ. € το έτος 2015,
- αύξηση των εσόδων από τον κύριο φόρο στο εισόδημα νομικών προσώπων (Κ.Α.Ε. 0634) κατά 47,55 εκ. €, με τα συγκεκριμένα έσοδα να ανέρχονται σε 216,85 εκ. € το έτος 2016 έναντι 169,3 εκ. € το έτος 2015 και
- μείωση των εσόδων από υπόλοιπα Π.Ο.Ε. λοιπών περιπτώσεων (Κ.Α.Ε. 0639) κατά 80,15 εκ. € το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015, καθώς διαμορφώθηκαν σε 345,15 εκ. € έναντι 425,3 εκ. €.

Έσοδα από άμεσους φόρους που αφορούν προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές

Αναφορικά με τα έσοδα από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0700) παρατηρείται αύξηση κατά 63,19 εκ. €, ήτοι κατά 19,07%, αφού τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε 394,59 εκ. € το έτος 2016 έναντι 331,39 εκ. € το έτος 2015 (Γράφημα 11). Η μεταβολή αυτή διαμορφώθηκε κυρίως από την αύξηση των εσόδων από προσαυξήσεις στους άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0711) κατά 79,39 εκ. € (σε 371,27 εκ. € το έτος 2016 έναντι 291,88 εκ. € το έτος 2015).

Γράφημα 11. Έσοδα από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές

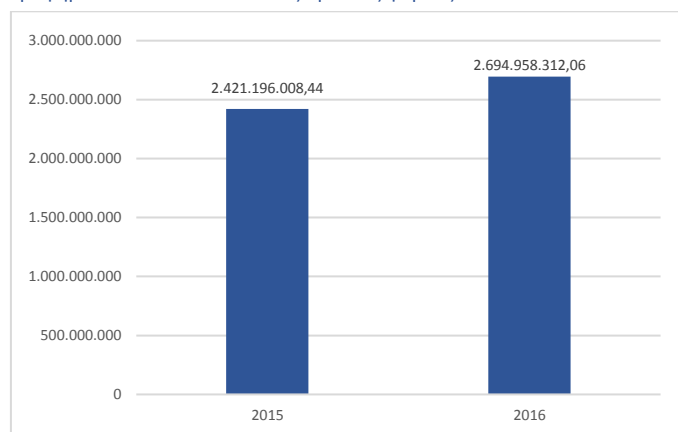
Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από λοιπούς άμεσους φόρους

Το έτος 2016, τα έσοδα από τους λοιπούς άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0800), τα οποία ανήλθαν σε 2,69 δις €, συνεισφέρουν το 12,34% των συνολικών εσόδων από άμεσους φόρους και παρουσιάζονται αυξημένα κατά 273,76 εκ. € (δηλαδή κατά 11,31%) σε σχέση με το έτος 2015 (Γράφημα 12).

Η μεταβολή αυτή διαμορφώνεται ουσιαστικά από την αύξηση (κατά 20,51%) των εσόδων από λοιπούς άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0890), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 1,73 δις € έναντι 1,44 δις €.

Γράφημα 12. Έσοδα από λοιπούς άμεσους φόρους

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Συγκεκριμένα, η αύξηση στα έσοδα από λοιπούς άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0890) κατά 295,17 εκ. € διαμορφώθηκε από:

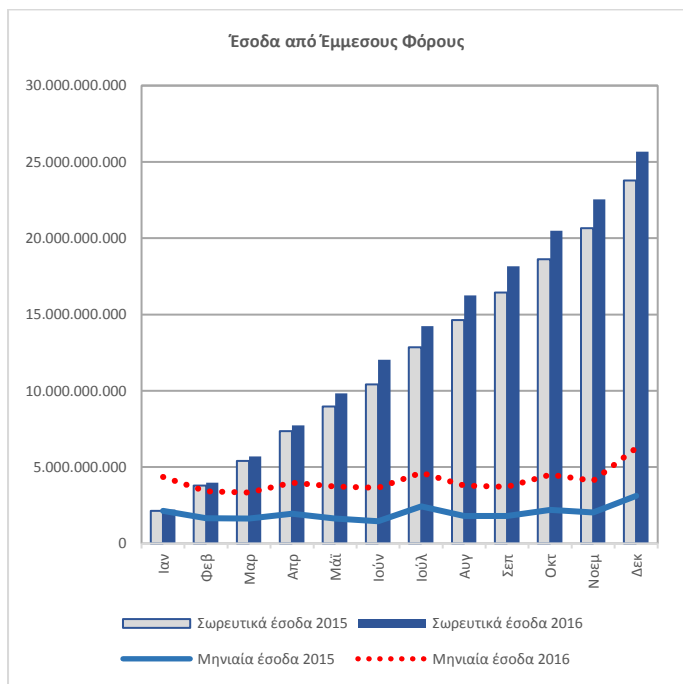
- την αύξηση των εσόδων από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα (Κ.Α.Ε. 0891) κατά 189,88 εκ. € (ήτοι κατά 21,3%), τα οποία συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν σε 1,08 δις € το έτος 2016 έναντι 891,47 εκ. € το έτος 2015, η οποία κυρίως οφείλεται στην αυξημένη παρακράτηση που εφαρμόζεται από 12.05.2016 σύμφωνα με τη νέα κλίμακα (ν. 4387/2016),
- την αύξηση των εσόδων από την καταβολή του τέλους επιτηδεύματος (Κ.Α.Ε. 0896) κατά 86,37 εκ. € (ήτοι κατά 19,17%), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 537,02 εκ. € το έτος 2016 έναντι 450,65 εκ. € το έτος 2015, η οποία εν μέρει οφείλεται στην παρέλευση της προβλεπόμενης στο άρθρο 31 του ν.3986/2011 (ΦΕΚ Α' 152/01.07.2011) πενταετίας, χρονικό διάστημα για το οποίο προβλεπόταν εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής του τέλους για ορισμένους φορολογούμενους,
- την αύξηση των εσόδων από τον φόρο πολυτελούς διαβίωσης (Κ.Α.Ε. 0897) κατά 16,79 εκ. € (ήτοι κατά 17,55%), αυξημένα σε 112,47 εκ. € έναντι 95,68 εκ. €, η οποία εν μέρει οφείλεται στην επιβολή του φόρου και σε σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης άνω των 5 μέτρων, καθώς και στην αύξηση του συντελεστή από 10% σε 13% για τα εισοδήματα που δηλώνονται στο φορολογικό έτος 2015 (άρθρο 1 του ν.4334/2015, ΦΕΚ Α' 80/16.07.2015).

4. Έμμεσοι Φόροι

Τα έσοδα από έμμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 1000) για το έτος 2016 είναι αυξημένα σωρευτικά κατά 8,02% (αύξηση 1,9 δις €) σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος του 2015, ήτοι διαμορφώθηκαν σε 25,68 εκ. € έναντι 23,78 εκ. €) το έτος 2015 (Γράφημα 13).

Γράφημα 13. Συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους

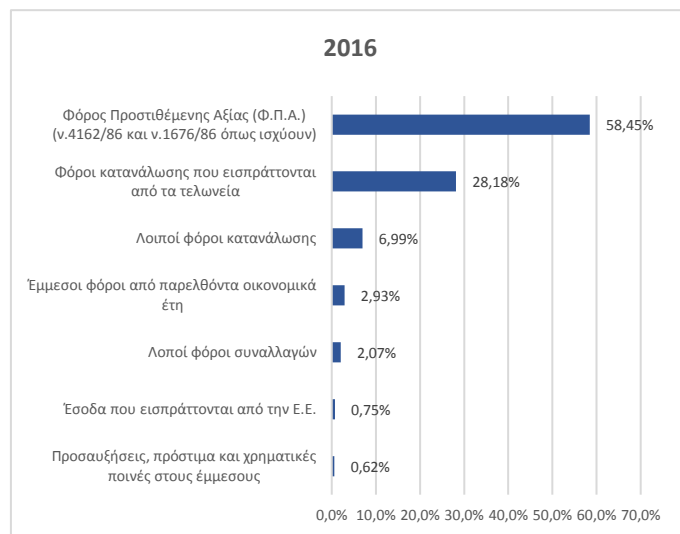
Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, σε επίπεδο κύριων κατηγοριών, η αύξηση κατά 1,9 δις € διαμορφώθηκε από τις ακόλουθες μεταβολές:

- αύξηση των εσόδων από Φ.Π.Α. (Κ.Α.Ε. 1100), τα οποία συνεισφέρουν το 58,45% στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους και σημειώνουν αύξηση κατά 10,13% (αύξηση 1,38 δις €),
- μείωση των εσόδων από τους λοιπούς φόρους συναλλαγών (Κ.Α.Ε. 1200), τα οποία συνεισφέρουν το 2,07% στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους και μειώθηκαν κατά 15,13% (μείωση 94,57 εκ. €),
- αύξηση των εσόδων από τους λοιπούς φόρους κατανάλωσης (Κ.Α.Ε. 1300), τα οποία συνεισφέρουν το 6,99 % στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους και εμφανίζονται αυξημένα κατά 4,27 % (αύξηση 73,53 εκ. €).
- αύξηση των εσόδων από τους φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία (Κ.Α.Ε. 1400), τα οποία συνεισφέρουν το 28,18% στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους και σημειώνουν αύξηση κατά 2,83% (αύξηση 198,8 εκ. €),
- αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους από παρελθόντα οικονομικά έτη (Κ.Α.Ε. 1600), τα οποία σημειώνουν αύξηση κατά 67,26% (αύξηση 302,76 εκ. €),
- αύξηση των εσόδων από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους έμμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 1700), τα οποία αυξήθηκαν κατά 22,62% (αύξηση 29,38 εκ. €) και
- αύξηση των εσόδων που εισπράττονται για την Ε.Ε. (Κ.Α.Ε. 1900), τα οποία σημειώνουν αύξηση κατά 8,52 % (αύξηση 15,08 εκ. €).

Στο Γράφημα 14 παρουσιάζεται το ποσοστό συμμετοχής της κάθε μείζονος κατηγορίας στο σύνολο των έμμεσων φόρων, με τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. και τους φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία να κατέχουν πολύ υψηλό ποσοστό συμμετοχής (86,63%) στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους.

Γράφημα 14. Ποσοστό συμμετοχής κύριων κατηγοριών έμμεσων φόρων στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από τον Φ.Π.Α.

Τα συνολικά έσοδα από τον Φ.Π.Α., ποσού 1,38 δις €, διαρθρώνονται σε έσοδα από τον Φ.Π.Α. εγχωρίων (Κ.Α.Ε. 1110), τον Φ.Π.Α. εγχωρίων (Κ.Α.Ε. 1120 - νέος Κ.Α.Ε., που δημιουργήθηκε τον Μάρτιο του 2016 σε συνέχεια του Κ.Α.Ε. 1110 με σκοπό τη μεγαλύτερη ανάλυση του κωδικού 1115 «Φ.Π.Α. από λοιπές δραστηριότητες που εισπράττεται μέσω Τελωνείων») και τον Φ.Π.Α. εισαγομένων (Κ.Α.Ε. 1150), τα οποία κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 αντιστοιχούν στο 86,06%, 2,69 % και 11,25%, αντίστοιχα, των συνολικών εσόδων από Φ.Π.Α.

Τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. εγχωρίων (Κ.Α.Ε. 1110) το 2016 αυξήθηκαν κατά 6,48% (αύξηση 786,44 εκ. €) σε σχέση με το 2015, ενώ τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. εισαγομένων (Κ.Α.Ε. 1150) αυξήθηκαν κατά 12,76% (αύξηση 191,08 εκ. €). Συνολικά για το έτος 2016, στη νέα ομάδα 1120 εμφανίζονται έσοδα ύψους 403,39 εκ. €.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι ότι κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016, τα συνολικά έσοδα από τον Φ.Π.Α. ενισχύθηκαν κατά 1,38 δις € έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2015 (ποσοστιαία μεταβολή 58,45%) (Γράφημα 15). Γενικά, μέρος αυτής της ενίσχυσης των συνολικών εσόδων από Φ.Π.Α. μπορεί να ερμηνευθεί από την αύξηση του κανονικού συντελεστή Φ.Π.Α. από 23% σε 24%, η οποία επήλθε σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν.4389/2016 από 01.06.2016, τους στοχευμένους προληπτικούς ελέγχους της θερινής περιόδου, την ανακατανομή προϊόντων/υπηρεσιών στις κατηγορίες συντελεστή Φ.Π.Α. που επήλθε με το άρθρο 1 ν.4334/2015 από 16.07.2015 και την κατάργηση του ειδικού καθεστώτος μειωμένου Φ.Π.Α. σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου, με τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στην παρ.4 του άρθρου 21 του ν.2859/2000 με τις διατάξεις του άρθρου 1 ν.4334/2015, της παρ.3 της υποπαρ.Δ.2. του άρθρου 2 του ν.4336/2015 και του άρθρου 118 ν.4446/2016 όπως ισχύουν. Επίσης, το ολοκληρωμένο πρόγραμμα στοχευμένων θερινών προληπτικών ελέγχων που διενεργήθηκε το 2016 συνετέλεσε στην εν λόγω παρατηρούμενη αύξηση.

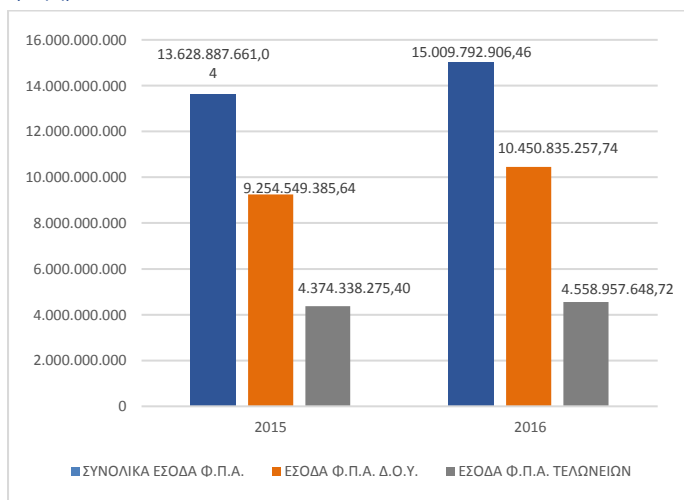
Σε επίπεδο κατηγοριών σημειώθηκαν οι ακόλουθες μεταβολές:

- μείωση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. σε κάθε είδους λοιπές δραστηριότητες που εισπράττεται μέσω Τελωνείων (Κ.Α.Ε. 1115), τα οποία ανήλθαν στα 148,87 εκ. € παρουσιάζοντας μείωση 351,98 εκ. €, το οποίο όμως οφείλεται στην αντικατάσταση του Κ.Α.Ε. 1115 από τη νέα ομάδα 1120 και δεν αποτυπώνει πραγματική μείωση,
- μείωση των εσόδων κατά 6,13% από τον Φ.Π.Α. στα πετρελαιοειδή προϊόντα στα λυπαντικά και στα παράγωγα αυτών (Κ.Α.Ε. 1117), τα οποία ανήλθαν σε 1,62 δις € παρουσιάζοντας μείωση 105,78 εκ. €,
- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. στα εγχώρια προϊόντα καπνού (Κ.Α.Ε. 1118), τα οποία αυξήθηκαν κατά 47,92 εκ. € και διαμορφώθηκαν σε 698,94 εκ. €,
- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. σε κάθε είδους λοιπές δραστηριότητες που εισπράττεται μέσω των Δ.Ο.Υ. (Κ.Α.Ε. 1119), τα οποία αυξήθηκαν κατά 1,196 δις € και διαμορφώθηκαν σε 10,48 δις €,

- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. στα οχήματα που εισπράττεται μέσω Τελωνείων (Κ.Α.Ε. 1121), τα οποία ανήλθαν στα 165,78 εκ. €,
- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. στην αιθυλική αλκοόλη και σε αλκοολούχα ποτά που εισπράττεται μέσω Τελωνείων (Κ.Α.Ε. 1122), τα οποία διαμορφώθηκαν στα 182,98 εκ. €,
- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. στην ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο που εισπράττεται μέσω Τελωνείων (Κ.Α.Ε. 1123), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 23,55 εκ. €,
- αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. σε κάθε είδους λουτές δραστηριότητες που εισπράττεται μέσω Τελωνείων (Κ.Α.Ε. 1124), τα οποία ανήλθαν σε 31,07 εκ. €,
- αύξηση από τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. στα λοιπά εισαγόμενα (Κ.Α.Ε. 1151), τα οποία αυξήθηκαν κατά 188,92 εκ. € και διαμορφώθηκαν στα 1,65 δις €.

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 15, το έτος 2016 σε σχέση με το έτος 2015, τόσο τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. που εισπράττεται μέσω των Δ.Ο.Υ., όσο και τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. που εισπράττουν τα Τελωνεία εμφανίζονται αυξημένα κατά 1,2 δις € και 184,62 εκ. €, αντίστοιχα.

Γράφημα 15. Συνολικά έσοδα Φ.Π.Α., έσοδα Φ.Π.Α. Δ.Ο.Υ. & Τελωνείων

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

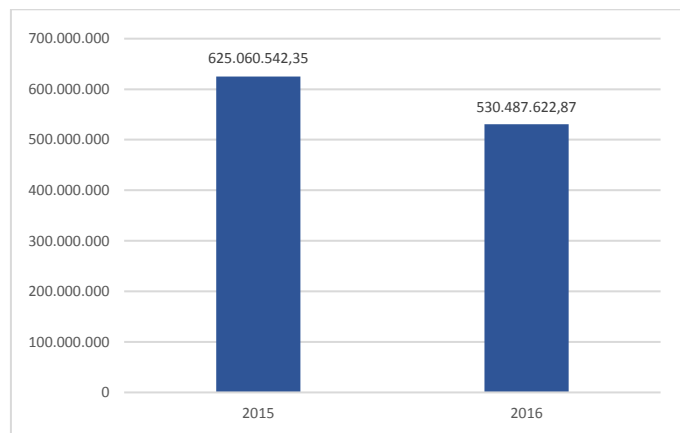
Έσοδα από λοιπούς φόρους συναλλαγών

Τα συνολικά έσοδα για το 2016 από τους λοιπούς φόρους συναλλαγών (Κ.Α.Ε. 1200, Γράφημα 16) σημείωσαν μείωση της τάξεως του 15,13% και διαμορφώθηκαν σε 530,49 εκ. € για το έτος 2016 έναντι 625,06 εκ. € για το έτος 2015.

Ειδικότερα, μεταβολές επιμέρους κατηγοριών εσόδων οι οποίες διαμορφώνουν το αποτέλεσμα στη μείζονα κατηγορία των λοιπών φόρων συναλλαγών, είναι:

- μείωση των εσόδων από φόρους στις μεταβιβάσεις και συγκεντρώσεις κεφαλαίων (Κ.Α.Ε. 1210) κατά 78,58 εκ. €, με τα συνολικά έσοδα να ανέρχονται σε 231,86 εκ. € (μείωση 25,31%) και
- μείωση των εσόδων από τα τέλη χαρτοσήμου (Κ.Α.Ε. 1220) κατά 16,24 εκ. €, με τα συνολικά έσοδα να ανέρχονται σε 294,15 εκ. € (μείωση 5,23%).

Γράφημα 16. Έσοδα από λοιπούς φόρους συναλλαγών

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

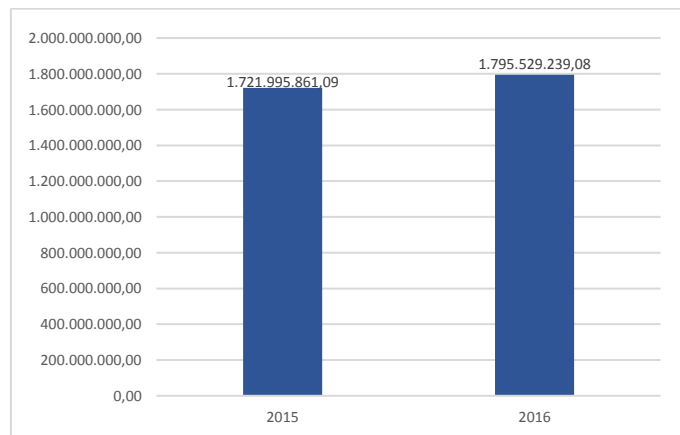
Έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης

Τα ετήσια έσοδα για το 2016 από τους λοιπούς φόρους κατανάλωσης (Κ.Α.Ε. 1300) σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 4,27% και διαμορφώθηκαν σε 1,8 δις € το 2016 έναντι 1,72 δις € το 2015 (Γράφημα 17).

Πιο αναλυτικά, τα έσοδα από τους λοιπούς φόρους κατανάλωσης, παρουσίασαν τις ακόλουθες μεταβολές:

- αύξηση των εσόδων από τον φόρο ασφαλιστρών του άρθρου 29, ν.3492/06 (Κ.Α.Ε. 1352) σε 407,62 εκ. € το 2016 έναντι 312,87 εκ. € το 2015 (αύξηση κατά 30,28%), η οποία οφείλεται στην αύξηση του συντελεστή του φόρου επί των ασφαλιστρών λοιπών κλάδων και στην κατάργηση φοροαπαλλαγών που ισχύουν από τον Ιούλιο του 2015 σύμφωνα με τον ν.4334/2015,
- μείωση των εσόδων από τα τέλη συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας και καρτοκινητής τηλεφωνίας (αρθ.33, ν. 3775/09) (Κ.Α.Ε. 1357) σε 187,69 εκ. € το 2016 έναντι 210,09 εκ. € το 2015 (μείωση κατά 10,66%),
- αύξηση των εσόδων από την επιβολή εισφοράς 3% επί της αξίας του πωλούμενου στο εσωτερικό ζύθου (Κ.Α.Ε. 1358) ύψους σε 8,67 εκ.€ το 2016 έναντι 724,5 χιλ. € το 2015. Η εισφορά καταβάλλεται από 19.08.2016 υπέρ του δημοσίου, με δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. τους μήνες Φεβρουάριο, Μάιο, Αύγουστο και Νοέμβριο κάθε έτους, για τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο (ΠΟΛ.1022/11.2.2016),
- μείωση των εσόδων από τα τέλη κυκλοφορίας (Κ.Α.Ε. 1363) σε 1,11 δις € το 2016 έναντι 1,12 δις € το 2015 (μείωση κατά 0,96%) και
- αύξηση των εσόδων από την επιβολή τέλους στη συνδρομητική τηλεόραση (άρθρο 54 του ν. 4389/2016, Κ.Α.Ε. 1393), τα οποία ανήλθαν σε 8,03 εκ. €. Επισημαίνεται ότι το τέλος συνδρομητικής τηλεόρασης επιβάλλεται επί μηνιαίων λογαριασμών σύνδεσης σε συνδρομητική τηλεόραση από 01.06.2016 (παρ. 1 του άρθρου 54 του ν.4389/2016) και εισπράχθηκε τους πέντε τελευταίους μήνες τους έτους (Αύγουστος 2016-Δεκέμβριος 2016).

Γράφημα 17. Έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

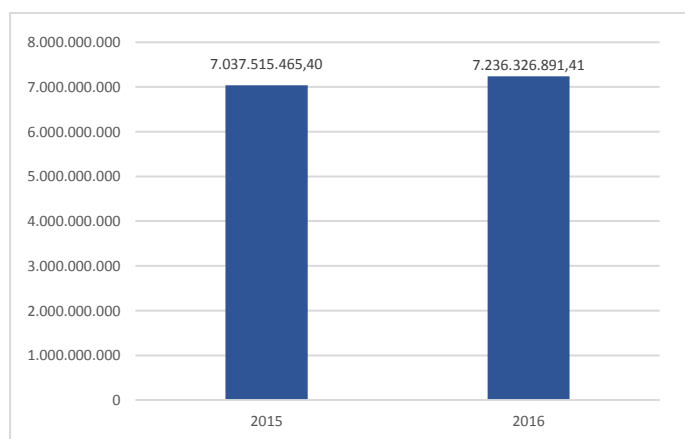
Έσοδα από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία

Τα έσοδα από τους φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία (Κ.Α.Ε. 1400) αυξήθηκαν κατά 2,83% και διαμορφώθηκαν σε 7,24 δις € το έτος 2016 έναντι 7,04 δις € το έτος 2015 (Γράφημα 18).

Σημαντικές, σχετικά, μεταβολές σε απόλυτο μέγεθος παρουσίασαν τα έσοδα από:

- τον Ε.Φ.Κ. εισαγόμενου από τρίτες χώρες diesel (Κ.Α.Ε. 1433), τα οποία μειώθηκαν κατά 19,37 εκ. € (δηλαδή κατά 10,54%) και διαμορφώθηκαν σε 164,3 εκ. €,
- τα τέλη ταξινόμησης οχημάτων στα επιβατικά αυτοκίνητα (Κ.Α.Ε. 1451), τα οποία ανήλθαν στα 140,41 εκ. € καταγράφοντας αύξηση 55,35 εκ. € (δηλαδή κατά 65,08%), στην οποία ενδεχομένως να συντέλεσε και η αύξηση κατά 11% των αυτοκινήτων που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά το έτος 2016 σε σχέση με το 2015 (ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΕΛΣΤΑΤ - 10.01.2017),
- τον Ε.Φ.Κ. εγχωρίων και Ε.Ε. βενζινών (Κ.Α.Ε. 1462), τα οποία μειώθηκαν κατά 52,15 εκ. € (δηλαδή κατά 2,37%) και ανήλθαν σε 2,15 δις €,
- τον Ε.Φ.Κ. εγχωρίων και Ε.Ε. diesel (Κ.Α.Ε. 1463), τα οποία εμφάνισαν αύξηση κατά 20,93 εκ.€ (δηλαδή κατά 1,62%) και διαμορφώθηκαν σε 1,32 δις €,
- τον Ε.Φ.Κ. στο φυσικό αέριο (Κ.Α.Ε. 1466), τα οποία μειώθηκαν κατά 20,35 εκ. € (δηλαδή κατά 11,71%) και διαμορφώθηκαν σε 153,42 εκ. €. Αυτή η μεταβολή ερμηνεύεται εν μέρει από την απαλλαγή που προβλέφθηκε για το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4389/2016) καθώς και τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τους οικιακούς και μεγάλους εταιρικούς καταναλωτές (παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4389/2016) από 27.05.2016,
- τον Ε.Φ.Κ. στα προϊόντα καπνού (Κ.Α.Ε. 1471), τα οποία παρουσίασαν αύξηση κατά 129,73 εκ. € (δηλαδή κατά 5,5%) και συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν σε 2,49 δις €,
- τον Ε.Φ.Κ. οινοπνεύματος και οινοπνευματωδών ποτών (Κ.Α.Ε. 1472), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 279,02 εκ. €, αυξημένα κατά 7,53 εκ. € (δηλαδή κατά 2,77%),
- τον Ε.Φ.Κ. στη μύρα (Κ.Α.Ε. 1473), τα οποία αυξήθηκαν κατά 48,75 εκ. € (δηλαδή κατά 46,14%) και ανήλθαν σε 154,42 εκ. €. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση του φόρου που επιβλήθηκε με τον ν.4389/2016 από 01.06.2016 και
- τον Ε.Φ.Κ. στο κρασί (Κ.Α.Ε. 1474) που επιβλήθηκε από 01.01.2016 και ανήλθαν σε 23,65 εκ. € το έτος 2016.

Γράφημα 18. Έσοδα από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

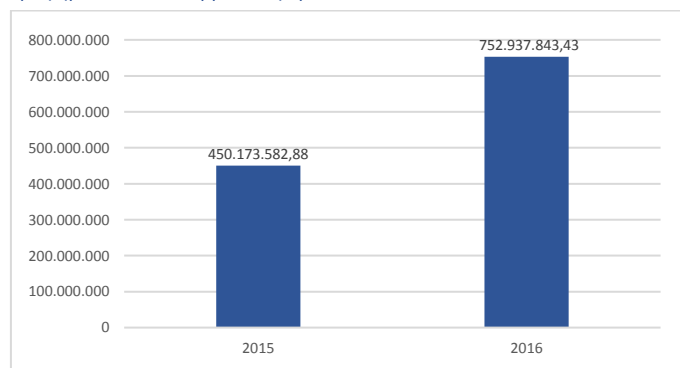
Έσοδα από έμμεσους φόρους Π.Ο.Ε.

Τα έσοδα από έμμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (Κ.Α.Ε. 1600) κατά το έτος 2016 αποτελούν μόλις το 2,93% του συνόλου των εσόδων από έμμεσους φόρους και σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2015 αυξήθηκαν κατά 67,26% (αύξηση κατά 302,76 εκ. €) (Γράφημα 19).

Η αύξηση αυτή διαμορφώθηκε κυρίως από την ενίσχυση των εσόδων από υπόλοιπα Π.Ο.Ε. από τον Φ.Π.Α. που πρέπει να εισπραχθούν (Κ.Α.Ε. 1632), τα οποία διαμορφώθηκαν σε 624,49 εκ. € το έτος 2016 έναντι 307,38 εκ. € το έτος 2015 (αύξηση κατά 103,17%). Σημειώνεται, επίσης, η μείωση των εσόδων από

Φ.Π.Α. που βεβαιώνεται για πρώτη φορά (Κ.Α.Ε. 1612), με τα συγκεκριμένα έσοδα να ανέρχονται σε 15,31 εκ. € το έτος 2016 έναντι 40,35 εκ. € το έτος 2015 (μείωση κατά 62,07%).

Γράφημα 19. Έσοδα έμμεσων φόρων από Π.Ο.Ε.

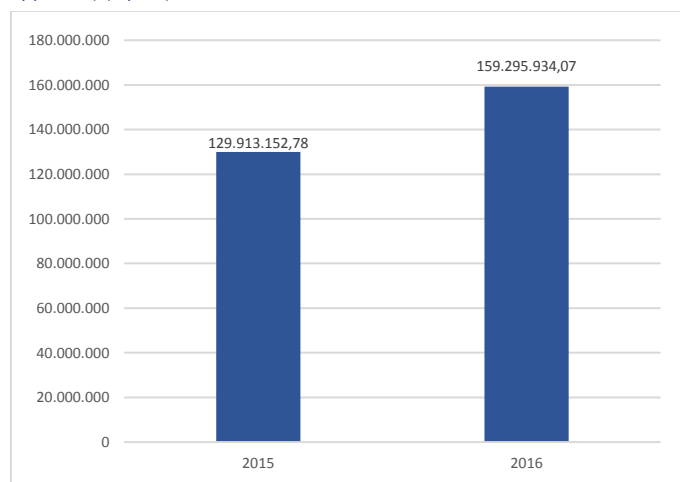
Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Έσοδα από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους έμμεσους φόρους

Τα έσοδα από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους έμμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 1700) κατά το έτος 2016 σημείωσαν αύξηση κατά 22,62%, δηλαδή κατά 29,38 εκ. € έναντι του έτους 2015 και διαμορφώθηκαν σε 159,3 εκ. € (Γράφημα 20).

Σημειώνεται ότι η συνεισφορά της συγκεκριμένης κατηγορίας στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους περιορίζεται σε μόλις 0,62 %.

Γράφημα 20. Έσοδα από προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους έμμεσους φόρους

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

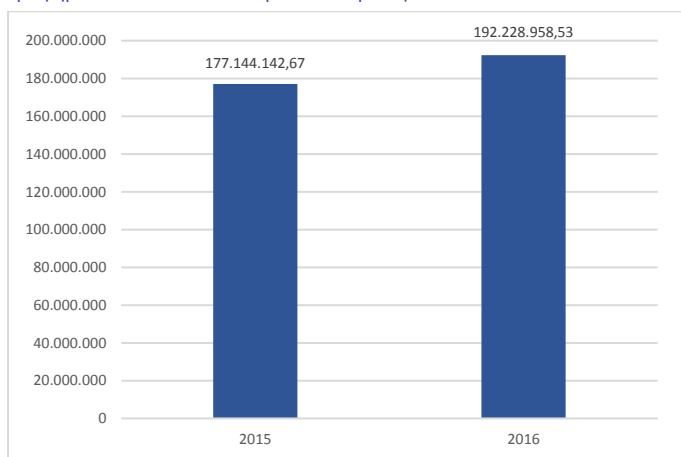
Έσοδα που εισπράττονται για την Ε.Ε.

Τα έσοδα που εισπράττονται για την Ε.Ε. (Κ.Α.Ε. 1900) το έτος 2016 ανήλθαν στα 192,23 εκ. € έναντι 177,14 εκ. € το έτος 2015, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 8,52% (Γράφημα 21). Η αύξηση αυτή διαμορφώνεται κυρίως από την αύξηση των εσόδων από δασμούς και λοιπά τέλη επιβαλλόμενα στις εισαγωγές από κράτη μη μέλη της Ε.Ε. με βάση το κοινό τελωνειακό Δασμολόγιο (Κ.Α.Ε. 1911), όπου παρατηρείται αύξηση κατά 9,36%. Συγκεκριμένα, τα έσοδα αυτής της κατηγορίας διαμορφώθηκαν σε 187,84 εκ. € το έτος 2016 έναντι 171,76 εκ. € το έτος 2015.

Θα πρέπει, εντούτοις, να επισημανθεί ότι δεδομένης της πολύ χαμηλής συνεισφοράς των εσόδων που εισπράττονται για την Ε.Ε. στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους (τα εν λόγω έσοδα, το έτος 2016, αποτέλεσαν μόλις το 0,75% των συνολικών εσόδων από έμμεσους φόρους), η επίδρασή τους στα συνολικά έσοδα είναι ιδιαίτερα ασθενής.

Γράφημα 21. Έσοδα που εισπράττονται για την Ε.Ε.

Πηγή δεδομένων: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

5. Επίτευξη ετήσιου στόχου 2016

Άμεσοι φόροι

Ο βαθμός επίτευξης του ετήσιου στόχου (20,03 δισ. €) για τα έσοδα από άμεσους φόρους για το 2016 ανέρχεται στο επίπεδο του 109,04%, αυξημένος σε σχέση με το 2015, όπου το αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης ως προς τον ετήσιο στόχο ήταν 103,09%. Αναλυτικά, τα έσοδα από άμεσους φόρους το 2016 ανήλθαν σε 21,84 δισ. € έναντι 19,76 δισ. € το 2015.

Σημειώνεται, επίσης, ότι ο στόχος σε επίπεδο έτους αυξήθηκε για τους άμεσους φόρους κατά 4,50% (σε 20,03 δισ. € το 2016 έναντι 19,16 δισ. € το 2015).

Σημαντικά συνεισφέρουν τα έσοδα από:

- τον φόρο που εισπράττεται με μορφή παρακράτησης από μισθούς και συντάξεις (Κ.Α.Ε. 0113) κατά 26,52%,
- τον φόρο που εισπράττεται με μορφή προκαταβολής στο εισόδημα νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Κ.Α.Ε. 0122) κατά 10,56%,
- τον ενιαίο φόρο ακινήτων (Κ.Α.Ε. 0225) κατά 16,78%,
- τα υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών που πρέπει να εισπραχθούν (Κ.Α.Ε. 0630) κατά 7,40% και
- τους λοιπούς άμεσους φόρους (Κ.Α.Ε. 0800) κατά 13,46%.

Σύμφωνα με τους αναθεωρημένους στόχους των φορολογικών εσόδων, όπως δημοσιεύτηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό 2017 τον Νοέμβριο του 2016, σημειώνεται αύξηση του ετήσιου στόχου εσόδων προ επιστροφών από άμεσους φόρους κατά 3,41% (ή 20,71 δισ. €). Κατά συνέπεια, ο σχετικός βαθμός επίτευξης διαμορφώνεται σε 105,45% σε σχέση με τον ετήσιο στόχο.

Έμμεσοι φόροι

Ο βαθμός επίτευξης του ετήσιου στόχου (24,74 δισ. €) για τα έσοδα από έμμεσους φόρους για το 2016 ανέρχεται στο επίπεδο του 103,81%. Συγκεκριμένα, παρατηρείται θετική μεταβολή για τους έμμεσους φόρους σε σχέση με το 2015, όπου το αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης ως προς τους στόχους ήταν 100,75%. Αναλυτικά, τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους ανήλθαν σε 25,68 δισ. € το 2016 έναντι 23,77 δισ. € το αντίστοιχο διάστημα του 2015.

Σημειώνεται, ότι ο στόχος για τους έμμεσους φόρους σε επίπεδο έτους αυξήθηκε επίσης κατά 4,84% (σε 24,74 δισ. € το 2016 έναντι 23,60 δισ. € το 2015).

Αυτό οφείλεται στα αυξημένα έσοδα από:

- τον Φ.Π.Α. στα πετρελαιοειδή προϊόντα, στα λιπαντικά και στα παράγωγα αυτών (Κ.Α.Ε. 1117) κατά 6,55%,
- τον Φ.Π.Α. από κάθε είδους λοιπές δραστηριότητες που εισπράττεται μέσω Δ.Ο.Υ. (Κ.Α.Ε. 1119) κατά 42,19%,
- τον Φ.Π.Α. στα λοιπά εισαγόμενα (Κ.Α.Ε. 1151) κατά 6,66%,
- τον Ε.Φ.Κ. βενζινών (Κ.Α.Ε. 1462) κατά 8,70%,
- τον Ε.Φ.Κ. diesel (Κ.Α.Ε. 1463) κατά 5,32% και

- τον Ε.Φ.Κ. στα προϊόντα καπνού (Κ.Α.Ε. 1471) κατά 10,06%.

Σύμφωνα με τους αναθεωρημένους στόχους των φορολογικών εσόδων, όπως δημοσιεύτηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό 2017 τον Νοέμβριο του 2016, σημειώνεται αύξηση του ετήσιου στόχου εσόδων προ επιστροφών από έμμεσους φόρους κατά 1,50% (ή 25,11 δισ. €). Συνεπώς, ο σχετικός βαθμός επίτευξης διαμορφώνεται σε 102,3% σε σχέση με τον ετήσιο στόχο.

Το σύνολο του περιεχομένου του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων κάθε είδους αρχείων, αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας και προστατεύεται από ελληνικές & διεθνείς διατάξεις. Συνεπώς, απαγορεύεται ρητά η αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, μετάδοση, διανομή, έκδοση ή μετάφραση του παρόντος, τμηματικά, περιληπτικά ή συνολικά, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της δικαιούχου Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Από την παραπάνω απαγόρευση εξαιρείται η αποθήκευση ή αντιγραφή τμημάτων του παρόντος σε απλό προσωπικό υπολογιστή για αυστηρά προσωπική χρήση, χωρίς πρόθεση εμπορικής ή άλλης εκμετάλλευσης και χωρίς αυτό να σημαίνει τη με οποιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Στοιχεία επικοινωνίας

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού
Τμήμα Οικονομικών Μελετών & Ανάλυσης Εσόδων
Ερμού 23-25, Τ.Κ. 101 84, Αθήνα
τηλ. 210 3252664, 210 3252509
φαξ. 210 3252539
email: mss.os@mofadm.gr